

Rusya Gözünü Kıbrıs'a Dikti

İçeriği Yazan: [Ata ATUN](#) [1] Zaman: Cts, 11/08/2012 - 18:51

Suriye'de nelerin olacağı, nelerin yaşanacağı ve geleceği kendi tarihi içinde yazılı.

Orada olan biteni anlamak için tarihine bakmak yeterli.

Çok gerilere gitmeye de gerek yok. Yakın tarih zaten konuşuyor.

1920-1946 yılları arasında Suriye'de süregelen Fransız Sömürge Yönetiminden kurtulmak isteyen Suriye halkı, 1943 yılında II. Dünya savaşını ve Almanların Fransa'yı işgalini fırsat bilerek bir ayaklanma başlatmıştı.

Aradan geçen iki yılın sonunda pes eden Fransa, belli bir takım menfaatleri elde etmeden Suriye'den çıkmak istemeyince, 1945 yılının Mayıs ayında başkent Şam ve diğer önemli kentler olan Halep, Humus ve Hama'da Fransa sömürge yönetimine karşı başkaldırı hareketleri başladı. Tüm Suriye'ye yayılan isyanı bastıramayan Fransa, 15 Nisan 1946 tarihinde askerleri ve yöneticileri ile birlikte Suriye topraklarından çekilmek zorunda kaldı.

Şükrü el-Kuvvetli başkanlığında kurulan Bağımsız Suriye devleti, dünyaya gözlerini açar açmaz müthiş bir iktidar ve menfaat savaşı ile karşılaştı. Fransa sömürge yönetiminin askeri ve ekonomik gücü ile bastırmayı başardığı Suriye'de bağımsızlık döneminde baskı ortadan kalkınca da ortaya çıkan mevcut dini ve ırksal ayrılıklar ülkeyi ikinci bir iç savaşın içine sürükledi. Bunun akabinde de arka arkaya askeri darbeler yaşandı.

Çok değil sadece 50-60 sene evvel yaşandı bu olaylar Suriye'de.

Suriye ekonomisini yüzyıllardır ellerinde tutan ve orduya hakim olan Halepli zengin aileler, Suriye siyasetinde son birkaç asırdır söz sahibi olan Şamlı politikacılar, kırsal kesimin mutlak yöneticileri olan kabile reisleri, Aleviler, Sunniler, Hristiyanlar ve son elli yıla damgalarını vurmuş olan Nusayriler iktidar uğruna birbirlerine girdiler ve müthiş bir kavga yaşandı Suriye'de.

Suriye Devleti, Osmanlı döneminin son bulmasından sonra gerek Fransız Sömürge Yönetiminde gerekse de bağımsızlık döneminde, adı "Suriye" olan uluslararası politik bir varlık olabildi ama hiçbir zaman ortak anlayışa ve ulus devlet düşüncesine sahip homojen "Millet"li bir ülke olamadı.

Bu nedenle de Beşar Esed gidince, geçen asrın ortalarında yaşanmış olan aynı olaylar tekrar yaşanacak Suriye'de. Kaçınılmaz bir gelecek bu Suriye için.

Baas'cıların da artık işbaşına gelemeyeceği kesin. Eninde sonunda iktidarı devralacak olan Özgür Suriye Hükümeti, ele geçirdiği tüm Baas'çıları bir şekilde cezalandıracak.

Rusya bunun farkında. Yukarıda saydığımız tüm nedenlerden dolayı Lazkiye limanındaki deniz üssünü,, Hafız Esad döneminde başlayan Suriye-Rusya yakınlaşmasına/dostluğuna dayalı eski koşullarda kullanamayacağını çok iyi biliyor ve Doğu Akdeniz'de ortaya çıkan hidrokarbon yatakları nedeni ile müthiş bir stratejik önem kazanan bu bölgeden ayrılmak zorunda kalmak istemiyor.

Doğu Akdeniz'deki askerî varlığını yükseltmesinin tek nedeni artık Suriye'nin içerisinde bulunduğu savaş hali değil, bölgedeki enerji yataklarının güvenliğini denetim altına alma gereksinimi.

Bu anlamda Rusya'nın bölgede yerleşebileceği tek yer, son ve tek bir seçenek konumuna gelmiş olan Güney Kıbrıs.

Rum tarafının ekonomik olarak batmış olması, Rusya'nın ekmeğine bal sürmüş durumda. Putin, para gücü ile Güney Kıbrıs'ı satın alabileceğine ve bir takım ayrıcalıklar elde edebileceğine inanıyor.

Rusya işe Yunanistan'dan başladı ve enerji ile ilgili tüm şirketlerini ya satın aldı, ya da ortak oldu ve yönetim kurullarına da kendi adamlarını yerleştirdi.

Şimdi de bataak haldeki Kıbrıs Rum yönetimine Güney Kıbrıs'ı Yunanistan'a bağlayacak petrol ve doğalgaz boru hatlarının idari ve stratejik denetiminin kendilerine satılması veya verilmesi karşılığında 5 milyar Euro tutarında 'kolay kredi' vermeyi masaya koydu.

Kıbrıs Rum tarafı, bir taraftan İsrail'e kaptırdığı Münhasır Ekonomik Bölge hakları ile diğer taraftan Fransa'nın kullanımına açmak zorunda kaldığı Andreas Papandreu askeri havaalanı ile Rusya'nın kullanımına vermek zorunda kaldığı Tatlısu (Mari) ve Terazı (Zigi) deniz üssü ile ve de İran'a verdiği tavizlerle tam bir "Yedi Kocalı Hürmüz" görünümünde.

O yüzden Güney komşumuz yakında kendi toprakları içinde azınlığa düşerse şaşmayacağız.

Prof. Dr. Ata ATUN

ata.atun@politikadergisi.com [2]

Yorumlar

- [Dış Siyasa](#) [3]
- [Eko-Politik](#) [4]
- [Tarih](#) [5]

Kaynak URL (03/05/2024 - 15:50 tarihinde yazdırıldı):

<http://politikadergisi.com/makale/rusya-gozunu-kibris%E2%80%99-dikti>

Bağlantılar:

- [1] <http://politikadergisi.com/pd-uye/ata-atun>
[2] <mailto:ataatun@politikadergisi.com>
[3] <http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/dis-siyasa>
[4] <http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/eko-politik>
[5] <http://politikadergisi.com/category/icerik-kategorileri/tarih>